

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžo/213/2015
Identifikačné číslo spisu: 5014200343
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5014200343.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: T. D., bytom P. proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 8620-4/2014-BA zo dňa 13. februára 2014, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 29. apríla 2015, č. k. 21Scud/18/2014-52, v znení opravného uznesenia z 23.septembra 2015, č.k. 21Scud/18/2014-76, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 29. apríla 2015, č. k. 21Scud/18/2014-52, v znení opravného uznesenia z 23.septembra 2015, č.k. 21Scud/18/2014-76, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 29. apríla 2015, č. k. 21Scud/18/2014-52, zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 8620-4/2014-BA z 13. februára 2014 a žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

V správnom konaní vydala Sociálna poisťovňa pobočka Trnava rozhodnutie č. 700- 261/2011-23 z 12. septembra 2011, podľa ktorého zamestnancovi (žalobcovi), nevznikla účasť na nemocenskom poistení, dôchodkovom poistení a poistení v nezamestnanosti (ďalej len „povinné poistenie“) dňom 09. apríla 2010. Žalovaná ako druhostupňový orgán rozhodnutím č. 8620-4/2014-BA z 13. februára 2014 odvolanie žalobcu zamietla a rozhodnutie Sociálnej poisťovne pobočka Trnava č. 700-0261/2011-23 z 12. septembra 2011 zmenila tak, že vo výrokovej časti rozhodnutia vypustila text: „...nevznikla účasť na nemocenskom poistení, dôchodkovom poistení a poistení v nezamestnanosti dňom 09.04.2010“ a vložila text: „...nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti dňa 9. apríla 2010 podľa slovenskej legislatívy“. V ostatnom rozhodnutie potvrdila.

Z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Žiline vyplýva, že v konaní nebolo sporným, že žalobca vykonáva v Poľskej republike činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby. Z dokazovania vykonaného v správnom konaní však nemal za preukázané, že by žalobca reálne, fakticky vykonával činnosť zamestnanca u zamestnávateľa Grzegorz Jan Malinski - GM CONSULTING, s adresou miesta činnosti

podniku zahraničnej osoby 022 01 Čadca, Palárikova 76 (predtým 919 10 Buková 22), IČO: 45 506 108, v dôsledku čoho neboli splnené zákonné predpoklady pre aplikáciu základného nariadenia - čl. 13 (3), nakoľko nebol preukázaný reálny súbeh činností žalobcu ako SZČO na území Poľskej republiky a zamestnanca na území Slovenskej republiky. Záver žalovanej, že žalobcovi nevzniklo povinné poistenie podľa slovenskej legislatívy preto považoval za správny, napadnuté rozhodnutie za súladné s § 209 ods. 1 a nasl. zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a za vychádzajúce zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci, preto žalobu nepovažoval za dôvodnú a zamietol ju s poukazom na § 250j ods. 1 O.s.p. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods.1 O.s.p.

Rozsudok krajského súdu napadol žalobca včas podaným odvolaním. Namietal, že rozsudkom súdu prvého stupňa boli porušené nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009, č. 883/2004 a č. 465/2012. Tvrdil, že ako zamestnanec na základe zmluvy na dobu neurčitú vykonával činnosť v rôznych mestách na území Slovenskej republiky. Prezentoval slovenským podnikateľom ponuky služieb poskytovaných zamestnávateľom alebo jeho obchodnými partnermi. Vykonanie prezentácie potvrdzovali podnikatelia pečiatkami alebo vizitkami. S poukazom na nariadenia Spoločenstva, mal by podliehať slovenskej legislatíve v oblasti sociálneho zabezpečenia, pretože tu je zamestnaný na základe pracovnej zmluvy. Svoju prácu pre GM Consulting vykonával prísne a pravidelne, a túto skutočnosť dokumentoval správami o vykonanej činnosti. Namietal tiež, že sa nezúčastnil správneho konania na pobočke žalovanej v Trnave, nevedel ani kontrole vykonávanej u jeho zamestnávateľa. Poukázal na dĺžku trvania správneho konania, keď medzičasom jeho zamestnávateľ podnikateľskú činnosť ukončil a on tým stratil nárok na obranu svojich práv. Hoci predložil všetky dokumenty, ktoré mal k dispozícii v podobe, v akej ich dostal od zamestnávateľa, tento už zanikol, o doplnenie dokumentov ho požiadať nemôže a preto celá zodpovednosť ohľadom preukázania právnej situácie nemôže byť prenesená na neho, keďže sám je poškodenou osobou. Argumentoval, že ani okolnosť, že príjmy zo závislej činnosti sú nižšie, ako si vyžaduje štátny poriadok na zabezpečenie minimálnej životnej úrovne, nie je v zmysle rozsudkov Súdneho dvora EÚ (vo veci 53/81 Levin a C-317/93, Nolte) prekážkou uznať osobu, ktorá ju vykonáva, za zamestnanca a obmedzená výška odmeny nemôže mať vplyv na štatút zamestnanca (C-10/05, Mattern a Cikotic). Prijatie predpokladu, že žalobca by mal mať vydaný formulár A1 považuje za porušenie čl. 19 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č.987/2009; pre zamestnanca má podstatný význam registračný list, ktorý potvrdzuje prihlásenie zamestnanca do systému sociálneho zabezpečenia na základe uzavretej pracovnej zmluvy. Žalobca žiadal, aby odvolací súd rozsudok zmenil, rozhodnutie žalovanej zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaná sa vo vyjadrení k odvolaniu pridržiavala dôvodov svojho rozhodnutia a vyjadrenia k žalobe. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zmenu.

Zamestnávateľom žalobcu od 09. apríla 2010 podľa pracovnej zmluvy bol Grzegorz Jan Maliński - GM CONZULTING, IČO: 45 506 108, vtedy so sídlom 919 10 Buková 22. Zamestnávateľom teda bola fyzická osoba: X..

Podľa § 2 zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (ďalej len „živnostenský zákon“) živnosťou je sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Zánik živnostenského oprávnenia má iba ten dôsledok, že fyzická osoba už nie je oprávnená vykonávať

živnosť. Zánikom živnostenského oprávnenia však nedochádza k zániku povinností fyzickej osoby, ktoré jej vznikli počas prevádzkovania živnosti, vrátane povinností, ktoré takej fyzickej osobe vznikli v spojení so zamestnávaním zamestnancov podľa pracovnej zmluvy. Nedochádza preto ani k zániku zodpovednosti, ktoré takej fyzickej osobe ako zamestnávateľovi vznikli podľa predpisov sociálneho poistenia.

X. bol účastníkom správneho konania aj po zániku jeho živnostenského oprávnenia v súlade s § 173 ods.1 zákona č.461/2003 Z. z. ako fyzická osoba, o ktorej právach alebo povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má konať alebo ktorej práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom môžu byť rozhodnutím správnych orgánov priamo dotknuté, a to najmä vo vzťahu k jeho prípadným odvodovým povinnostiam na sociálne poistenie podľa § 141 ods. 1 a § 144 ods. 1 zákona č.461/2003 Z. z., resp. právu na vrátenie poistného zaplateného bez právneho dôvodu podľa § 145 ods.1 tohto zákona.

Vzhľadom na uvedené záver krajského súdu, že v dôsledku zániku živnostenského oprávnenia zamestnávateľovi žalobcu dňom 02.06.2012 a straty jeho statusu zamestnávateľa (§ 7 zákona č.461/2003 Z. z.) už X. nemôže realizovať povinnosti zamestnávateľa v súvislosti s účasťou žalobcu na poistení, bol nesprávny. Ustanovenie § 7 zákona č. 461/2003 Z. z. neupravuje otázku zániku zodpovednosti v oblasti sociálneho poistenia.

Vzhľadom na uvedené krajský súd postupoval nesprávne, keď do konania ako účastníka nepríbral X. podľa § 250 ods.1 veta druhá O.s.p. Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 250 ods. 1, § 221 ods.1 písm. f) a ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní krajský súd priberie do konania pána X., vec znovu prejedná a rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.